

Utdrag ur

SVANTE KÖRNER

En sån HÄRLIG APTIT

Ord o Tal

*"Om man vill bli lycklig finns det ett enkelt knep: man ska bara välja rätt föräldrar.
Hur många gånger har jag inte sagt det till mina egna barn.*

*Den här berättelsen handlar om mig och den familj som jag valde att växa upp
i. Här möter läsaren mina tre bästa barndomsvänner, Urban, Felix och
massmördaren Tore Hedin, som i mitten på 1900-talet spred skräck i hela Skåne.*

*En viktig roll i berättelsen spelar också min morfar, Sveriges genom tiderna
främsta skådespelare...*

Allt jag berättar är garanterat sant.

Nästan, i alla fall."

/Svante Körner

sid 20-21:

Vad man sover gott när man har lekt en hel dag ute i snön! Och vad det är roligt att vakna när det är jullov och man har världens finaste snöhydda! Man bara längtar att klä på sig och gå ut.

Men vem är det som har förstört vår snöhydda? Hela taket har rasat in, allt är förstört.

– Det är Gunnar, säger fru Nyman, som ser allt från sitt köksfönster. Det är en sån elak pojke.

– Det är ju bara ett pojkstreck, säger mamma. Det är inget att bry sig om egentligen. Ni får göra en snölykta istället, pojkar! Ni kan bygga den på räcket till vår balkong så får ni ha den ifred. Där är det ingen som kan röra den.

Vi gör en snölykta av snöbollar och på kvällen lyser den fint och syns på långt håll. Urban och jag sitter i vårt vardagsrum i mörkret och tittar ut. Men plötsligt hörs ett buller på balkongen. Det är någon där som river snölyktan och sen springer sin väg.

Det här är nog också bara ett pojkstreck men nu blir mamma väldigt arg. Hon tar på sig sin stora fölpäls och går med bestämda steg runt kvarteret. Urban och jag går efter. Där i allén på Tegnérgatan står det en klunga ungar och skrattar. De har samlats runt en pojke som är lite större än de andra.

– Är det du som är Gunnar, säger mamma och går fram till honom.

Jo, det är Gunnar, några av barnen nickar instämmande.

Och kan du tänka dig vad min lilla mamma gör då? Jo, hon tar tag i Gunnar, drar honom med sig till en bänk i närheten, sätter sig ner och lägger honom över knäna. Sen drar hon ner hans byxor och daskar honom gång på gång allt vad hon orkar på bara stjärten.

När hon inte orkar längre släpper hon Gunnar. Han reser sig och drar upp byxorna medan alla ungar i vårt kvarter tittar på. Han går långsamt därifrån men när han kommit på tillräckligt långt avstånd ropar han:

– JÄVLA TJOCKISAR SOM HAR FLYTTAT HIT!

Och när han hunnit lite längre bort ropar han:

– JAG SKA GÖRA PLYTET BLODIGT PÅ SVANTE OCH URBAN NÄR DOM GÅR TILL SKOLAN!

– Om du så mycket som kröker ett hårstrå på någon av mina pojkar ska du få med mig att göra igen, ropar mamma tillbaka.

Men hon är väldigt tyst när vi går hem.

– Arma kvinna, vad har du ställt till med, säger pappa, när mamma berättar vad som har hänt. För detta kan du bli anmäld.

Den kvällen är jag vaken länge och jag hör att mamma inte kan somna. Hon ligger och vrider och vänder på sig i sin säng. Hon tänker nog på att hon kan bli anmäld.

– Kan du inte somna, mamma? frågar jag.

– Nä, säger hon. Jag har så väldigt ont i armen.

* * *

sid 68-69:

Du kanske inte har hört talas om Boklidenkärringarna? Några veckor varje sommar bor de i det stora röda huset ovanför tennisbanan. De är tjocka och har stora klänningar med små röda, gula och blå blommor på. När solen skiner sitter de i långa rader på bänkarna vid badstranden. De sitter där i sina underklänningar och på huvudet har de fåniga hattar som är gjorda av Arbetet.

Men när blåbären och hallonen är mogna försvinner de från badstranden, då finns de istället överallt i skogen. De haltar omkring där med en björkkäpp i ena handen och en pappkartong i den andra. Och hur de än bär sig åt – för båda händerna är ju upptagna – så är alla blåbär och hallon puts väck.

– Boklidenkärringarna är som pirayor, säger kapten Winberg. Han bor i en sommarstuga inte långt från oss. I sin ungdom har han seglat jordklotet runt många gånger, det var på den gamla goda tiden. En gång när båten låg förankrad vid en flodmynning i Sydamerika trillade en av besättningsmännen i. När han kom upp till ytan igen lade han armarna runt en boj och det hördes ett förfärligt skrik ett kort ögonblick.

– Aldrig så länge jag lever kommer jag att glömma det skriket, säger kapten Winberg. Och aldrig glömmet jag vad vi sen fick se. När vi efter ett par minuter lyckades få upp honom fanns det inget alls kvar av kroppen under vattenlinjen. Bara skelettet, allt annat var uppätet.

Så nu vet du hur Boklidenkärringarna är och du förstår nog också varför Lasse och jag har grävt fallgropar i skogen.

* * *

Sid 85-86:

Jag ror mot Storön och nu närmar vi oss Abborrgrundet. Där på vattnet mellan två av de största stenarna syns ett vitmålat flöte, det lyser lång väg.

–Ro dit så ser vi efter vad det där är, säger Ulf.

– Det är säkert kantor Svenssons mjärde. Han brukar lägga den där. Den får vi inte röra, säger jag.

– Det är väl inte förbjudet att titta, eller hur? Vill inte ni också?

Ulf vänder sig mot flickorna.

– Det är väl roligt att se om där finns någon fisk. Det gör väl inget. Vi ska ju inte ta något.

– Du kan väl ro dit, Svante, säger Karin. Det gör ju inget.

Jo visst är det kantor Svenssons mjärde. R A SVENSSON står det med stora svarta bokstäver på det vitmålade flötet. Och när Ulf drar upp mjärden är det två stora sutare som sprattlar i den.

– Titta, ropar han. Har ni sett vilka stora gäddor! Vad läskiga dom är.

– Släpp ner mjärden igen, säger jag. Tänk om någon ser oss!

– Sa du att det var kantor Svenssons mjärde, säger Ulf. Ja då ska jag genast sätta tillbaks den. Det där blir väl en bra plats.

Så lyfter han mjärden med båda händerna och kastar den så långt han kan ut mot sjön och bort från grundet. Och i nästa ögonblick försvinner mjärden och sen också flötet ner i djupet, för linan till flötet är alldeles för kort.

– Hitta den om du kan gubbtjyv, skrattar Ulf. Där fick du för att jag inte fick cykla på Strandpromenaden.

* * *

Sid 88:

Klockan tre nästa dag knackar jag på dörren till Tore Hedins kontor. Så hör jag hans röst:

– Stig in!

Tore Hedin tittar först på mig och sen på sitt armbandsur.

– Du är punktlig i alla fall även om du är en tjyv, säger han. Vet du vad detta är?

Det ligger en tjock bok på bordet framför Tore Hedin. Pappa har många böcker därhemma men så tjock som den här är bara en av pappas böcker och den ärvde han när farfar dog. Sten och jag brukar använda den som tyngd när vi tränar våra armmuskler.

– Det är en Karl den tolftebibel, säger jag.

– Du är en skämtare förstår jag, säger Tore Hedin. Men försök inte göra dig rolig på min bekostnad, det kan stå dig dyrt! Det här är Svea Rikes Lag och i den står det att den som ertappas för tjyveri kan dömas till tre års straffarbete. Hur ser du på detta?

När jag inte svarar blir det alldeles dödstyst. Tore Hedin tittar på mig men efter en stund fortsätter han.

– I ditt fall kan det finnas förmildrande omständigheter. Men det beror på dig själv. Eventuellt kan det finnas förmildrande omständigheter. Din ålder till exempel. Hur gammal är du?

– Nio år.

– Och du är inte straffad tidigare?

Jag skakar på huvudet.

– Svara ordentligt när jag förhör dig! Är du straffad tidigare eller inte? Ja eller nej?

* * *

sid 92:

Tore Hedin tar fram en brun läderportfölj, precis en sådan som min pappa har när han går till läroverket. Men den här portföljen låter lite annorlunda, det kluckar så konstigt ur den på något sätt.

– I den här har jag något mycket användbart, säger Tore Hedin och öppnar väskan.

Ur portföljen tar han fram en liten yxa. Han lägger den på bordet.

– Det är ingen klyvyxa som du ser, Svante, det är min allt-i-allo-yxa. En sådan behöver man ofta. Jag lånar normalt inte ut den men för dig tänker jag göra ett undantag.

* * *

sid 95-96:

När Ulf ska gå tycker mamma att jag ska följa honom en bit på vägen. Vi går förbi Turisthotellet.

– Ska vi gå in och köpa godis, säger Ulf.

Nej, jag har inga pengar på mig och det är alldeles sant för kronan som jag fått av farbror Tore har jag gömt under kalsongerna i min och Sivs låda i vita byrån. Den är min lyckopeng nu.

– Jag bjuder, säger Ulf. Jag har pengar. En hel krona. Följ med!

Det hörs ett pinglande ljud när vi öppnar och går in. Ljudet kommer från en liten klocka som är fäst vid dörren. Genast finns expediten där. Jag känner henne, hon heter Inga och är sexton år. Hon är en av de allra snällaste flickorna i hela Tjörnarp.

– Vi skulle köpa godis, säger Ulf.

Han ser sig omkring i butiken. Där bakom glasdisken finns allt man kan önska sig. Stora chokladkakor, klubbor, tablettaskar, tuggummi...

Ja, verkligen allt man kan önska sig!

Ulf är tyst en stund. Sen pekar han på bänken bakom Inga.

– Vad har ni i de stora plåtburkarna där borta?

– Det är lösgodis, säger Inga och vänder sig om.

I samma ögonblick sträcker sig Ulf blixtnabbt fram, hans ena hand är bakom glasdisken och i nästa ögonblick ligger det två stora chokladkakor i hans ficka.

– Då tar jag en strut lösgodis för 50 öre, säger Ulf. Vill du också ha en strut för 50 öre, Svante? Jag bjuder.

– Du är ju inte klok, säger jag till Ulf när vi kommer ut. Man får inte stjäla. Och jag känner Inga. Hon är faktiskt snäll.

– Äh, så farligt var det väl inte! Alla jag känner i Malmö handlar godis för en och fyra nästan varenda dag. Gör ni inte det i Växjö?

* * *

sid 103-104:

Lennarts pappa är snäll. Vid niotiden när vi skulle gå hem ville han köra oss hem men det fick han inte för Ulfs mamma.

– Vad är det här för dumheter! Några groggar mer eller mindre gör väl varken till eller från. Jag har ju bara klämt en halvpanna. Är det bättre att ungarna går ensamma hem i mörkret och möter Tjörnarpsmördaren? Vill du ha det på ditt samvete kanske?

Nu går Karin och jag ensamma hem i augustinatten. Det är bara en smal stig som går genom den täta skogen. Jag är rädd för mörkret men mest rädd är jag för Tjörnarpsmördaren.

– Så mörkt det är, viskar Karin. Så bra att du inte är rädd, Svante? Du är väl inte rädd?

– Va? Mörker är väl inte farligt?

– Nä, det så klart. Men man ser ju inte var man går. Jag kan väl få hålla dig i handen, Svante?

Vi stannar vid Stora sten. Vi klättrar upp där och sätter oss på bänken. Sjön är alldeles spegelblank. Ett ögonblick glittrar den av vitt månljus.

– Du har så söta små ögon, Svante.

– Grisögon menar du. Det har jag efter mamma.

– Du ser så snäll ut när du skrattar, Svante.

– Det kan du väl inte se i det här mörkret.

– Du berättar alltid så mycket roligt, Svante. Fast Eva säger att du bara hittar på.

– Ska vi gå nu?

– Jag är så rädd, Svante! Känn hur mitt hjärta bultar!

* * *

[Läs alla inlägg om boken](#) och Svante Körner i Tjörnarpsbloggen.
[Köp boken](#) **En sån härlig aptit!**